

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/6/2022
Identifikačné číslo spisu:	3616202628
Dátum vydania rozhodnutia:	28.02.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3616202628.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej v spore žalobcu FENESTRA Sk, spol. s r.o., so sídlom Priemyselná 17, Zlaté Moravce, IČO: 36 521 451, zastúpeného spoločnosťou Matejka & Haluška s.r.o., so sídlom Lazovná 20, Banská Bystrica, IČO: 47 257 415, proti žalovanému Construction s.r.o., so sídlom Nadlice 64, IČO: 31 106 064, zastúpenému JUDr. Matej Váľent, advokát s miestom podnikania Jesenského 232, Partizánske, o zaplatenie 26.671,62 eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne č. k. 8Cob/56/2021-350 z 10. júna 2021, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a.

II. Žalovanému náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1 Okresný súd Partizánske (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom č. k. 3Cb/19/2016-125 zo dňa 2. marca 2017 rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi žalovanú sumu v celom rozsahu. Zároveň priznal žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

2 Uznesením č. k. 3Cb/19/2016-208 zo dňa 16. júla 2018 súd prvej inštancie nariadil zabezpečovacie opatrenie, ktorým zriadil v prospech žalobcu na zabezpečenie jeho pohľadávky voči žalovanému vyplývajúcej z vyššie uvedeného rozsudku prvej inštancie záložné právo k nehnuteľnostiam žalovaného špecifikovaným vo výrokovej časti predmetného uznesenia. Následne na odvolanie žalovaného uznesením č. k. 8Cob/82/2018-253 zo dňa 8. októbra 2018 Krajský súd v Trenčíne nariadené zabezpečovacie opatrenie potvrdil s tým, že rozhodnutia súdov oboch inštancií o nariadení zabezpečovacieho opatrenia nadobudli právoplatnosť dňa 5. novembra 2018.

3 Na odvolanie žalovaného proti rozsudku č. k. 3Cb/19/2016-125 zo dňa 2. marca 2017 rozhodol Krajský súd v Trenčíne (ďalej aj „odvolací súd“, „krajský súd“) uznesením č. k. 8Cob/56/2021-350 z 10. júna 2021, že podľa §156 zákona č. 7/2005 Z. z. je konanie zastavené zverejnením uznesenia

Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. apríla 2021 č. k. 38R/4/2020-1216 o skončení reštrukturalizácie žalovaného v Obchodnom vestníku č. 72/2021 zo dňa 16. apríla 2021 a zároveň zrušil vyššie uvedené nariadené zabezpečovacie opatrenie. O nároku na náhradu trov konania rozhodol tak, že žiadnej zo strán sporu nepriznal náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania.

4 V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v Obchodnom vestníku bolo dňa 24. júla 2020 zverejnené, že Okresný súd Trenčín uznesením v konaní sp. zn. 38R/4/2020 zo dňa 20. júla 2020 povolil reštrukturalizáciu žalovaného. Skonštatoval, že predmetom sporu je peňažný nárok, ktorý si žalobca voči žalovanému uplatnil z titulu nároku na zaplatenie ceny zo zmluvy o dielo. Momentom povolenia reštrukturalizácie nastal zákonný následok vyplývajúci z § 118 ods. 4 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej iba ako „ZKR“), podľa ktorého súdne a rozhodcovské konania o pohľadávkach, ktoré sa v reštrukturalizácii uplatňujú prihláškou, sa povolením reštrukturalizácie prerušujú. Odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol vyhlásený dňa 2. marca 2017 a odvolanie proti nemu bolo podané dňa 27. marca 2017, pričom reštrukturalizácia sa podľa § 118 ods. 1 ZKR považuje za povolenú zverejnením uznesenia o jej povolení v Obchodnom vestníku, v danom prípade dňom 24. júla 2020, čím došlo k prerušeniu konania ex lege.

5 Ďalej mal odvolací súd z Obchodného vestníka preukázané, že Okresný súd Trenčín v predmetnom reštrukturalizačnom konaní uznesením zo dňa 9. apríla 2021, zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 16. apríla 2021, potvrdil reštrukturalizačný plán žalovaného a ukončil jeho reštrukturalizáciu. S poukazom na konštatované skutočnosti, ktoré nastali po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, a zároveň skôr, ako tento rozsudok nadobudol právoplatnosť, odvolací súd uviedol, že zverejnením uznesenia o ukončení reštrukturalizácie v Obchodnom vestníku dňa 16. apríla 2021 zanikli účinky začatia reštrukturalizačného konania a ex lege sa zastavili konania dovtedy prerušené podľa § 118 ods. 4 ZKR. Táto hmotnoprávna prekážka ďalšieho postupu v konaní vyplývajúca z osobitnej právnej úpravy nastala až po podaní odvolania proti rozsudku súdu prvej inštancie, pričom včas podané odvolanie má odkladný účinok, v dôsledku ktorého rozsudok súdu prvej inštancie nenadobudol, a už ani nemôže nadobudnúť právoplatnosť, a zároveň devolutívny účinok, čo znamená, že v rozsahu podaného odvolania by mal vo veci rozhodovať odvolací súd. V danej veci tak nastala situácia, že rozsudok súdu prvej inštancie nenadobudol právoplatnosť, avšak z dôvodu výskytu zákonnej prekážky ďalšieho postupu odvolacieho konania, keďže konanie bolo zo zákona zastavené, odvolací súd už nemohol vo veci konať a v rozsahu podaného odvolania preskúmať rozsudok súdu prvej inštancie. Právna úprava CSP osobitne neupravuje procesnú situáciu, kedy je konanie ex lege zastavené napriek neprávoplatnému rozhodnutiu súdu prvej inštancie z dôvodu zákonnej prekážky vyplývajúcej z inej zákonnej úpravy. V tejto súvislosti odvolací súd zdôraznil, že v ex lege zastavenom konaní nemá oprávnenie na zrušenie predchádzajúceho vyhláseného rozhodnutia súdu prvej inštancie, pokiaľ takáto zákonná prekážka nenastala ešte v štádiu prvoinštančného konania.

6 Taktiež odvolací súd uviedol, že jednotlivé ustanovenia CSP neriešia pri zrušení zabezpečovacieho opatrenia situáciu, kedy je konanie zastavené ex lege. Ustanovenie § 335 ods. 2 CSP však upravuje procesnú situáciu, kedy odvolací súd zruší uznesenie o neodkladnom opatrení, ak konanie zastavuje. Nakoľko v priebehu odvolacieho konania došlo k zastaveniu konania zo zákona, a teda konanie vo veci samej je právoplatne skončené, odvolací súd sa musel vysporiadať s v konaní vydaným zabezpečovacím opatrením. V zmysle Čl. 4 bod 1 základných princípov CSP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, posúdi sa podľa ustanovenia, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci, ktorou je v tomto prípade § 335 ods. 2 CSP. Preto odvolací súd za aplikácie čl. 4 bod 1 CSP nariadené zabezpečovacie opatrenie zrušil.

7 Čo sa týka rozhodnutia o trovách konania, odvolací súd uviedol, že v zmysle záverov rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 125/2017 zo dňa 8. novembra 2017 bol povinný rozhodnúť o trovách ex lege zastaveného konania. Keďže právoplatnosť napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie nemôže nastať, rozhodol odvolací súd o trovách prvoinštančného aj odvolacieho konania.

8 Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dňa 27. septembra 2020 žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, v ktorom navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a priznal dovolateľovi náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%. Prípustnosť svojho dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9 Podľa názoru dovolateľa odvolací súd svojim prekvapivým rozhodnutím zrušil záložné právo zabezpečujúce pohľadávku zistenú v reštrukturalizácii, hoci na takýto postup nebol oprávnený a neexistoval naň žiaden zákonný dôvod. Na základe úvahy, podľa ktorej odvolací súd nebol oprávnený vydávať v konaní o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie žiadne rozhodnutie, nebol oprávnený vydať ani rozhodnutie, ktorým zrušil nariadené zabezpečovacie opatrenie.

10 Taktiež dovolateľ uviedol, že súčasťou zmyslu ustanovení § 118 ods. 4 a § 156 ZKR, týkajúcich sa zaistenia, aby sa o právach uplatňovaných v reštrukturalizácii prihláškou nerozhodovalo v iných konaniach, než v samotnej reštrukturalizácii a incidenčných konaniach ňou vyvolaných, je okrem riešenia otázky existencie, či výšky pohľadávok voči dlžníkovi, aj otázka ich zabezpečenia. Keďže predmetným zabezpečovacím opatrením bolo zriadené záložné právo na zabezpečenie pohľadávky uplatňovanej podľa ZKR, ktorá bola spolu so záložným právom žalobcom v reštrukturalizácii riadne a včas prihlásená a následne i zistená, napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nemôže obstať.

11 Ide o nesprávne rozhodnutie, ak súd vydá uznesenie v konaní, ktoré neexistuje, vzhľadom na to, že je skončené ex lege a nastávajú také isté právne účinky, ako keby bolo právoplatne rozhodnuté uznesením súdu o zastavení konania. Dovolateľ vyjadril názor, že pokiaľ súd nemôže vydať rozhodnutie o zastavení konania v konaní zastavenom ex lege, nemôže vydať ani akékoľvek iné rozhodnutie, ktoré zasahuje do právneho postavenia strán sporu.

12 Dovolateľ označil rozhodnutie odvolacieho súdu ako arbitrárne s tým, že má za to, že odvolací súd nesprávne uzavrel, že existuje potreba vysporiadať sa so zabezpečovacím opatrením, nakoľko pohľadávka vrátane jej zabezpečenia záložným právom bola v reštrukturalizácii zistená, zaradená do plánu a zanikne až v dôsledku splnenia plánu vo vzťahu k nej. Vyjadril presvedčenie, že absencia výslovného zakotvenia oprávnenia zrušenia zabezpečovacieho opatrenia zabezpečujúceho nárok uplatňovaný v reštrukturalizácii prihláškou (nielen odvolacím) súdom, je nepravou medzerou v zákone, ktorú odvolací súd nesprávne vyhodnotil ako pravú. Predmetná pohľadávka bola už v čase vydania uznesenia odvolacieho súdu definitívne zistená v reštrukturalizácii vrátane záložného práva, a teda pre prípad neúčinnosti plánu pre jeho nesplnenie možno voči dlžníkovi viesť exekúciu, a to na podklade výpisu zo zoznamu pohľadávok uloženého na súde. Svoj záver dovolateľ podporil skonštatovaním, že ak dlžník nesplní pohľadávku v určenej lehote a v rozsahu stanovenom plánom ani do 30 dní od písomnej výzvy veriteľa, stáva sa plán voči veriteľovi právne neúčinným. Pohľadávka sa obnovuje v pôvodnom rozsahu, v akom bola prihlásená a zákon vyhlasuje zoznam pohľadávok za exekučný titul.

13 Napokon dovolateľ uviedol, že rozhodovanie o trovách konania v kontexte insolvenčného konania nie je v žiadnom smere prenositeľné na otázky vyvstávajúce v súvislosti s existenciou zabezpečovacieho opatrenia po skončení reštrukturalizácie.

14 K dovolaniu bolo dňa 6. decembra 2021 súdu doručené vyjadrenie žalovaného, v ktorom navrhol dovolanie odmietnuť, prípadne zamietnuť ako nedôvodné. Uviedol, že dovolanie nie je prípustné, nakoľko napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím, ktorým by sa konanie končilo, ani rozhodnutím vo veci samej. Odvolací súd prvým výrokom napadnutého uznesenia len konštatuje, že konanie je zastavené, t. j. deklaruje stav, ktorý vyplýva z § 156 ZKR, avšak konanie týmto výrokom nezastavuje, nakoľko už zastavené bolo.

15 Ďalej žalovaný uviedol, že pokiaľ v zastavenom súdnom konaní bolo nariadené zabezpečovacie opatrenie, ktoré navyše nebolo časovo obmedzené, bolo potrebné sa s ním vysporiadať, a to aj

spôsobom, akým tak uskutočnil odvolací súd aplikujúc čl. 4 bod 1 CSP. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na skutočnosť, že CSP vymedzuje v § 343 ods.1 CSP základný účel zabezpečovacieho opatrenia výslovne v súvislosti s exekučným konaním. Vzhľadom na skutočnosť, že voči žalovanému bola povolená reštrukturalizácia, obava ohrozenia exekúcie zanikla, a teda zanikol aj jeden z predpokladov na nariadenie tohto zabezpečovacieho opatrenia. Dovolateľ prezentuje nesprávne závery, podľa ktorých považuje účinky zabezpečovacieho opatrenia za takmer nezvratné, podľa jeho tvrdení by malo trvať až do samotného vymoženého jeho pohľadávky a zároveň nie je podľa neho možné rozhodovať o prípadnom zrušení zabezpečovacieho opatrenia mimo rámca reštrukturalizačného konania. V súvislosti s účelom zabezpečovacieho opatrenia žalovaný poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 294/2020 zo dňa 4. augusta 2020, v zmysle ktorého je účelom zabezpečovacieho opatrenia dočasná úprava práv a povinností strán sporu, ktorá neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej. Všeobecný súd je zabezpečovacím opatrením povinný poskytnúť ochranu tomu, kto sa jeho nariadenia domáha, ale v rámci ústavných pravidiel tiež tomu, proti komu návrh smeruje. V danom prípade dočasnosť, ako charakteristická vlastnosť zabezpečovacieho opatrenia, nie je v dôsledku začatia, priebehu a skončenia reštrukturalizačného konania už naplnená. Účelom zabezpečovacieho opatrenia nie je zvýhodnenie právneho postavenia žalobcu mimo rámca exekučného konania oproti ostatným veriteľom, ale výlučne iba zabezpečenie pohľadávky žalobcu pre prípad, že by exekúcia bola ohrozená. V zásade ide výlučne o medzioddobie od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej do času zriadenia exekučného záložného práva súdnym exekútorom.

16 Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“) ako súd dovolací po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 427 ods. 1 CSP v spojení s § 65 ods. 2 a 3 CSP), na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a *contrario*) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

17 Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

18 Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

19 Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

20 Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

21 Zo znenia výroku I. krajského súdu, dovolací súd zistil, že krajský súd konanie nezastavil, výrok znie: „Podľa § 156 zákona č. 7/2005 Z. z. je konanie zastavené zverejnením uznesenia Okresného súdu Trenčín zo dňa 9. apríla 2021 č. k. 38R/4/2020-1216 o skončení reštrukturalizácie žalovaného v Obchodnom vestníku č. 72/2021 zo dňa 16. apríla 2021“, týmto výrokom len nadbytočne deklaroval zastavenie konania, ku ktorému došlo zo zákona, skončením reštrukturalizácie žalovaného.

22 Vo vzťahu k výroku I., neexistuje preto ani predmet prieskumu v dovolacom konaní, keď predmetom dovolacieho prieskumu nemôže byť neexistujúci výrok rozhodnutia.

23 Vo vzťahu k výroku o zrušení zabezpečovacieho opatrenia dovolací súd v prvom rade zisťoval, či uznesenie odvolacieho súdu, je v tejto časti rozhodnutím vo veci samej, prípadne rozhodnutím konečným, ktorá povaha rozhodnutia by otvárala dovolaciemu súdu možnosť preskúmať prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP. V danej súvislosti upriamuje pozornosť na ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu (viď rozhodnutie NS SR sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19. júna 2018, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutím súdov Slovenskej republiky pod č. 76/2018, rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017, uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 21/2018).

24 Z ustálenej judikatúry dovolacieho súdu vyplýva, že proti rozhodnutiu odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení (pričom ustanovenia upravujúce neodkladné opatrenie, sa v zmysle § 344 CSP primerane vzťahujú aj na zabezpečovacie opatrenie) je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP (pozri uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/66/2017 z 19. júna 2018, resp. uznesenie sp. zn. 1Obdo/64/2019 zo 6. novembra 2019) len vtedy, ak toto má charakter rozhodnutia vo veci samej. Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k prípustnosti dovolania) sa zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu, poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarcu tu nepochybne zohľadnil, že procesné nesprávosti súdov, ku ktorým pritom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení (sp. zn. 3Cdo/157/2017). K uvedenému záveru dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/83/2017 zo 14. júna 2017, v ktorom uviedol, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Taktiež v uznesení sp. zn. 3Cdo/157/2017 z 11. októbra 2017 dovolací súd vyslovil, že dovolanie nie je podľa § 420 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým dovolací súd potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o nariadení neodkladného opatrenia na základe takého návrhu, spolu s ktorým, prípadne po podaní ktorého, bola podaná nadväzujúca žaloba.

25 Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej vtedy, ak samotné neodkladné opatrenie konzumuje vec samu. Takáto situácia môže nastať v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 CSP), ako aj v prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP a konanie tak končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu (porovnaj uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/154/2018 z 28. marca 2019).

26 V preskúmvanej veci sa jedná o prípad zabezpečovacieho opatrenia nariadeného počas prebiehajúceho konania vo veci samej. Vzhľadom na uvedené dovolací súd konštatuje, že uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zrušené zabezpečovacie opatrenie, ktoré žalobca napadol dovolaním, nekonzumuje vec samu, a preto nemá pre posúdenie prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 CSP povahu rozhodnutia vo veci samej.

27 Čo sa týka posúdenia, či (dovolacím súdom preskúmvaný) rozhodnutie o zrušení zabezpečovacieho opatrenia možno považovať za rozhodnutie ktorým sa konanie končí, na základe čoho by bola daná

pripustnost' dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, dovolací súd uvádza v predmetnom súdnom konaní právoplatne nariadené zabezpečovacie opatrenie malo zabezpečiť pohľadávku uplatnenú vo veci samej, ktorá však nebola žalobcovi priznaná právoplatným súdnym rozhodnutím, keďže konanie vo veci samej bolo zo zákona zastavené v dôsledku skončenia reštrukturalizácie žalovaného dňa 16. apríla 2021.

28 Výrok II. „ukončuje“ účinnosť nariadeného zabezpečovacieho opatrenia, preto je ho potrebné považovať za konanie, ktorým sa definitívne končí konanie o predmetnom zabezpečovacom opatrení, čo nie je v rozpore ani s rozhodovacou činnosťou dovolacieho súdu (rozhodnutie 5Obdo/37/2021 zo dňa 28. júla 2022 posudzovalo inú skutkovú a právnu situáciu).

Dovolací súd poukazuje jednak na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 387/2019-60 z 2. apríla 2020, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo/146/2018, pričom ústavný súd konštatoval, že najvyšší súd pri rozhodovaní o dovolaní neaplikoval § 420 písm. f) CSP, pokiaľ ide o pripustnosť dovolania ústavným spôsobom, ako aj následné rozhodnutia najvyššieho súdu, v ktorých bolo judikované, že rozhodnutím, ktorým sa konanie končí pred odvolacím súdom o danej otázke pre účely posudzovania vád zmätočnosti v zmysle § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania.

Tieto závery sú podľa dovolacieho súdu aplikovateľné k vyhodnoteniu pripustnosti dovolania aj vo vzťahu k výroku II.

Dovolací súd preto konštatuje pripustnosť dovolania podľa § 420 prvá veta CSP.

2 9 Bez existencie meritórneho rozhodnutia nemá zabezpečovacie opatrenie zmysel. K zrušeniu zabezpečovacieho opatrenia môže dôjsť s poukazom na ustanovenie § 344 CSP v spojení s § 334 CSP na návrh, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo zabezpečovacie opatrenie nariadené. Odpadnutie dôvodov v tejto súvislosti sa bude spájať predovšetkým s pominutím obavy zmarenia exekúcie. K zrušeniu zabezpečovacieho opatrenia môže prísť aj v dôsledku procesného neúspechu žalobcu v konaní, v ktorom si uplatnil aj konkrétnu peňažnú pohľadávku (ak bolo zabezpečovacie opatrenie nariadené po začatí konania). Súd tak uznesením zruší zabezpečovacie opatrenie v prípade, ak žalobu vo veci samej odmieta, zamietla, alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje. V týchto prípadoch rozhoduje súd o zrušení zabezpečovacieho opatrenia aj bez návrhu.

Účinky právoplatne nariadeného zabezpečovacieho opatrenia formou zriadenia záložného práva na nehnuteľnosti žalovaného sú viazané na také rozhodnutie, ktorým bude žalobcovi priznané právo na zaplatenie ceny diela a teda pohľadávky, ktorej úhrada je záložným právom zabezpečená. Ak takéto rozhodnutie nie je v súdnom konaní vydané aj preto, že konanie vo veci samej bolo zo zákona zastavené, stráca zabezpečovacie opatrenie zmysel a musí byť aj bez návrhu, súdom prvej inštancie alebo odvolacím súdom zrušené. Príslušnosť súdu prvej inštancie alebo dovolacieho súdu závisí od právnej situácie účastníkov konania. Odvolací súd postupom podľa § 335 ods. 2 CSP mohol zrušiť právoplatne nariadené zabezpečenie opatrenie, v prípade, že by v odvolacom konaní zmenil rozsudok okresného súdu a žalobu zamietol, alebo že by konanie vo veci samej zastavil. S poukazom na § 335 ods. 2 CSP, v spojení s článkom 4 ods. 1 CSP je potrebné akceptovať názor krajského súdu, že aplikácia § 335 ods. 2 CSP je možná aj v prípade, ak k zastaveniu konania vo veci samej dôjde ex lege.

30 Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu nedošlo k porušeniu práv dovolateľa na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) CSP, krajský súd ako súd odvolací správne rozhodol, keď výrokom II. zrušil právoplatne nariadené zabezpečovacie opatrenie podľa § 335 ods. 2 CSP. Dovolací súd preto dovolanie ako nedôvodné zamietol podľa § 448 CSP.

31 V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). Keďže žalovaný si nárok na náhradu trov dovolacieho konania neuplatnil, Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s článkom 17 základných princípov Civilného sporového poriadku, zakotvujúcim procesnú ekonomiu,

žalovanému náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

32 Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.